

สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน เหตุการณ์รอบกวน ต่ออุตสาหกรรมไมซ์

แนวโน้มและทิศทางตลาด

ข้อพิพาทสงครามการค้า
ระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน
ได้นำมาซึ่งผลกระทบอย่าง
หลีกเลี่ยงไม่ได้ในทุกวงการ
และความกังวลที่เพิ่มขึ้น
ในสถานการณ์ทาง
เศรษฐกิจก็ได้นำไปสู่ภาวะ
ติดขัดในธุรกิจของ
กลุ่มอุตสาหกรรมไมซ์

สรุปสาระสำคัญ

บรรยากาศของการค้าโลกดูขบเซาะลงตั้งแต่ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มทำการสืบสวนสอบสวนนโยบายการค้าของตนเองในปี 2560 เป็นเหตุให้ประเทศสหรัฐอเมริกาได้พยายามขึ้นภาษีการนำเข้าเพื่อลดการขาดดุลทางการค้า ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจต่อหลายประเทศ อีกทั้งยังกล่าวหาว่าจีนนั้นมีแนวทางการค้าที่เป็นธรรม โดยประเทศจีนมีปฏิริยาตอบโต้โดยกำหนดภาษีสินค้านำเข้าหลายประเภท แต่อย่างไรก็ตามทั้งสหรัฐอเมริกาและจีนก็ได้มีการประชุมหลายครั้งเพื่อยุติความขัดแย้ง แต่ก็ไม่สามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ ดังนั้นสงครามการค้าจึงยังคงดำเนินต่อไป เป็นผลให้เกิดผลกระทบในวงกว้างต่อทุกๆอุตสาหกรรมรวมถึงอุตสาหกรรมไมซ์ด้วย เนื่องจากความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจดังกล่าวทำให้ผู้มาเยือนกลุ่มไมซ์มีแนวโน้มที่จะจับจ่ายใช้สอยตลอดการเดินทางลดน้อยลง

ข้อมูลแสดงตัวเลขที่สำคัญ

- ในปัจจุบันสหรัฐอเมริกาได้กำหนดอัตราภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าจีนเป็นมูลค่าถึง 2.5 แสนล้านเหรียญสหรัฐ และคาดว่าจะเพิ่มภาษีนำเข้าอีกเป็นมูลค่าถึง 3.5 แสนล้านเหรียญสหรัฐ
- ประเทศจีนซึ่งเป็นตลาดการบริโภคและการเดินทางเพื่อธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลกมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อธุรกิจอยู่ที่ 3.44 แสนล้านเหรียญสหรัฐในปี 2560 และคาดว่าจะเติบโตขึ้นอีกในปี 2561
- ความตึงเครียดอันเนื่องมาจากสงครามการค้าระหว่างประเทศสหรัฐฯและจีนได้มีผลกระทบโดยตรงต่อจำนวนนักท่องเที่ยวจีนซึ่งลดลงอยู่ที่ร้อยละ 1.72 ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2562 เมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันกับปีที่แล้ว
- ประเทศไทยมีอัตราการเติบโตของผู้มาเยือนกลุ่มไมซ์ที่เป็นชาวจีนสูงถึงร้อยละ 95.57 ตั้งแต่ปี 2558 ถึงปี 2561 จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปณ.)

สรุปสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีนอย่างย่อ

ปฐมภูมิแห่งการสู้รบทางการค้า

สหรัฐอเมริกาได้เริ่มทำการสืบสวนสอบสวนประเด็นการค้าที่ไม่เป็นธรรมต่อประเทศคู่ค้าต่างๆ เช่น การบิดเบือนค่าเงิน การกดขี่เงินค่าจ้าง และการอุดหนุนจากรัฐบาล ซึ่งสหรัฐอเมริกามีตัวเลขการขาดดุลการค้าที่มากที่สุดในประเทศจีนเป็นมูลค่าถึง 4.19 แสนล้านเหรียญสหรัฐในปี 2561 และเพื่อจะลดการขาดดุลทางการค้านี้ สหรัฐฯ จึงได้เริ่มกำหนดอัตราภาษีกับสินค้านำเข้าของตน ทางสหรัฐฯ ได้ประกาศใช้ภาษีรอบแรกแก่สินค้านำเข้าประเภทเหล็กและอลูมิเนียมในอัตราร้อยละ 25 มูลค่าประมาณ 9 พันล้านเหรียญสหรัฐ ตามมาด้วยภาษีนำเข้าเฉพาะต่อสินค้าจีนในอัตราร้อยละ 25 มูลค่าประมาณ 5 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ โดยที่จีนตอบโต้ด้วยการขึ้นภาษีนำเข้าต่อสินค้าอเมริกันในอัตราร้อยละ 25 ซึ่งมีมูลค่าใกล้เคียงกัน ต่อมาทางสหรัฐฯ ได้ประกาศขึ้นภาษีรอบที่สามแก่สินค้านำเข้าจากจีน ซึ่งมีสินค้ามากกว่า 1,000 รายการที่ได้รับผลกระทบในอัตราภาษีร้อยละ 10 ซึ่งมีมูลค่าสูงถึง 2 แสนล้านเหรียญสหรัฐ และจะเปลี่ยนอัตราภาษีเป็นร้อยละ 25 ในช่วงต้นปี 2562 แต่ก็ถูกยับยั้งในช่วงแรกจากการค้าที่เกิดขึ้น ณ สิ้นปี 2561 ความขัดแย้งดูเหมือนจะเป็นมากกว่าปัญหาด้านการค้าเพราะว่าทางสหรัฐกล่าวหา Huawei บริษัทสัญชาติจีนยักษ์ใหญ่ด้านอุปกรณ์โทรคมนาคม ว่าอุปกรณ์ของ Huawei สอดแนมรัฐบาลกับบริษัทเอกชนของประเทศสหรัฐฯ และยกข้อกล่าวหาขึ้นมาเป็นข้อต่อรองทางการค้า

จากสงครามการค้าสู่สงครามเทคโนโลยี

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 มีการเจรจาหลายต่อหลายครั้งระหว่างสองประเทศ หัวข้อในการอภิปรายถูกแยกออกเป็นสองประเด็น คือ ประเด็นด้านการค้า (เช่น ความไม่สมดุลทางการค้า) และประเด็นเชิงโครงสร้าง (เช่น การบังคับถ่ายทอดเทคโนโลยี และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา) ซึ่งในประเด็นด้านการค้า สหรัฐฯ ได้กล่าวหาว่าทางการจีนได้ถอนตัวออกจากข้อตกลงที่ได้เจรจาไว้เมื่อต้นปี ส่งผลให้สหรัฐฯ ประกาศเปลี่ยนอัตราภาษีของรอบที่ 3 จากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 25 แก่สินค้านำเข้าที่มีมูลค่า 2 แสนล้านเหรียญสหรัฐ และยังขึ้นภาษีรอบใหม่แก่สินค้านำเข้าจากจีนซึ่งมีมูลค่าสูงถึง 3.25 แสนล้านเหรียญสหรัฐ ในอีกทางหนึ่งรัฐบาลจีนก็ประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าอเมริกันในมูลค่า 6 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐเป็นการตอบโต้ ส่วนในประเด็นเชิงโครงสร้าง การเจรจาการค้าเริ่มมีความยุ่งยากขึ้นเพราะว่าทางสหรัฐฯ นำเอาเรื่องการบังคับถ่ายทอดเทคโนโลยีมาเป็นประเด็นสำคัญในการเจรจา อีกทั้งสหรัฐฯ ยังได้กล่าวหาและดำเนินคดีทางกฎหมายกับ Huawei ด้วย 13 ข้อหาอย่างเช่น การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น และยังคงควบคุมไม่ให้ข้าราชการใช้อุปกรณ์ของ Huawei อีกด้วย ในเวลาต่อมาสหรัฐฯ ก็ได้ขึ้นบัญชีดำแก่สินค้า Huawei ทุกชนิดส่งผลให้บริษัทยักษ์ใหญ่ด้านเทคโนโลยีในสหรัฐฯ เช่น Google Intel และ Qualcomm ถูกบังคับให้ยกเลิกกิจกรรมทางธุรกิจกับ Huawei ทุกประเภท สาเหตุเบื้องหลังที่ทำให้สหรัฐฯ ดำเนินการอย่างก้าวร้าวก็คือความกลัวต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี 5G ของ Huawei ซึ่งการแบนสินค้านี้จะกระทบต่อรายได้ของ Huawei ทำให้การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเป็นไปอย่างยากลำบาก อย่างไรก็ตามเหตุการณ์นี้ยังทำให้เกิดความล่าช้าในการปรับใช้เทคโนโลยี 5G ทั่วโลกอีกด้วย

G20 สัญญาของทางสงบศึก

การประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่ม G20 ที่ญี่ปุ่นเมื่อสิ้นเดือนมิถุนายนปี 2562 ได้มีการพบปะกันระหว่างผู้นำของประเทศสหรัฐฯ และจีน ความตึงเครียดทางการค้าดูเหมือนว่าจะผ่อนคลายลงเพราะทางสหรัฐฯ ได้เริ่มการเจรจาทางการค้ากับประเทศจีนอีกครั้ง และยกเลิกแผนการขึ้นภาษีนำเข้าต่อสินค้าจีนรอบใหม่ แต่ภาษีนำเข้าก่อนหน้าจะยังคงมีผลบังคับใช้ นอกจากนี้สหรัฐฯ ยังอนุญาตให้บริษัทด้านเทคโนโลยีในประเทศสามารถทำกิจกรรมทางธุรกิจกับ Huawei ต่อได้ อย่างไรก็ตามรายละเอียดข้อตกลงของทั้งสองประเทศยังไม่ถูกเปิดเผย ซึ่งเราควรสังเกตการณ์อย่างต่อเนื่องไม่ว่าทางจีนจะสามารถรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับสหรัฐฯ หรือเหตุการณ์จะเป็นไปในอีกทิศทางที่แย่งเพราะว่าผลกระทบของเหตุการณ์นี้ส่งผลในระดับโลก

ผลกระทบโดยรวมของสงครามการค้า

อัตราการเจริญทางเศรษฐกิจโลกยังคงอยู่ในระยะชะลอตัว

ผลลัพธ์ของสงครามทางการค้าที่ไม่สามารถคาดเดาได้สามารถกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ขัดขวางการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในปี 2562 การค้าและการลงทุนทั่วโลกยังคงอยู่ภายใต้การคุกคามจากความไม่แน่นอน ผลที่ตามมา คือ การชะลอตัวของการลงทุนทางธุรกิจ การหยุดชะงักในห่วงโซ่อุปทาน และการไม่เติบโตทางการผลิต จากการคาดการณ์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้คาดการณ์ GDP ของโลกในปี 2562 ไว้ที่ร้อยละ 3.3 ซึ่งจะชะลอตัวลงจากร้อยละ 3.6 ในปีที่ผ่านมา ทั้งตัวเลข GDP คาดการณ์ของสหรัฐฯ และจีนของปี 2562 อยู่ที่ร้อยละ 2.3 และร้อยละ 6.3 ซึ่งก็ชะลอตัวลงจากร้อยละ 2.9 และร้อยละ 6.6 ของปีที่ผ่านมาตามลำดับ และในส่วนของประเทศไทยเองมีตัวเลขคาดการณ์ GDP อยู่ที่ร้อยละ 3.5 ในปี 2562 ซึ่งลดลงในสัดส่วนที่ถือว่าเล็กน้อยจากร้อยละ 3.6 ในปีที่ผ่านมา แรงผลักดันต่อการเติบโตของไทยเกิดการชะลอตัวเนื่องจากการส่งออกที่ยังได้รับผลกระทบในทางลบจากตลาดโลกที่ซบเซา และนักท่องเที่ยวจีนที่ฟื้นตัวช้าจากความกังวลทางเศรษฐกิจ ตัวเลขเหล่านี้สะท้อนความรู้สึกเชิงลบต่อกิจกรรมทางธุรกิจโดยรวม

ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในประเทศไทย

มาตรการเรียกเก็บภาษีสองรอบแรกที่กำหนดโดยสหรัฐอเมริกาได้ส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกของไทยในสินค้าประเภทแผงโซลาร์เซลล์และเครื่องซักผ้า และยังรวมไปถึงสินค้าประเภทเหล็กและอลูมิเนียมอีกด้วย จึงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสุทธิไปยังสหรัฐฯ ลดลงคิดเป็นร้อยละ 27.4 หรือมีการสูญเสียมูลค่าไปเป็นจำนวน 316.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ถึงแม้ว่าการเรียกเก็บภาษีนำเข้าดังกล่าวของสหรัฐฯมีเป้าหมายหลักคือสินค้าที่มาจากจีนโดยเฉพาะ กระนั้นมาตรการส่งออกของไทยก็ยังได้รับผลกระทบเชิงลบจากสินค้าชั้นกลางที่มีความเชื่อมโยงกันกับสินค้าที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของจีน แต่อย่างไรก็ตามผลกระทบจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรม

- **ภาคยานยนต์** - แรงกดดันในอุตสาหกรรมนี้มีผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อม แม้ว่าการส่งออกรถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ ในปี 2561 ไปยังสหรัฐฯและจีนมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7 และ ร้อยละ 17.2 ตามลำดับ แต่ยังคงมีความกังวลอยู่สำหรับชิ้นส่วนยานยนต์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของจีน คำสั่งซื้อชิ้นส่วนยานยนต์ใหม่จะมีปริมาณที่ลดลงเนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้ผลิตชิ้นส่วนเหล่านี้มาจากเหล็กและอลูมิเนียม
- **ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์และวงจรไฟฟ้า** - อุปกรณอิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากมีความจำเป็นต้องประกอบในประเทศจีนก่อนที่จะสามารถส่งออกไปยังสหรัฐฯได้ ซึ่งกำแพงภาษีอันเกิดจากสงครามการค้าระหว่างสองประเทศนั้นจะส่งผลกระทบต่อความต้องการที่ลดลงของชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์จากประเทศไทย เป็นผลให้มูลค่าการส่งออกของไทยไปยังประเทศจีนในอุตสาหกรรมนี้มีสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 9.8 ในปี 2561
- **เครื่องจักร** - ผู้ผลิตทั้งในสหรัฐฯและจีนต่างกำลังค้นหาแหล่งวัตถุดิบใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ทำให้อุตสาหกรรมเครื่องจักรของไทยได้รับประโยชน์โดยคิดเป็นสัดส่วนมูลค่าการส่งออกไปยังสหรัฐฯและจีนในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.16 และร้อยละ 9.44 ในปี 2561 ตามลำดับ
- **เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก** - แม้ว่าสหรัฐฯจะกำหนดอัตราภาษีนำเข้าเหล็กจากทุกประเทศ แต่อุตสาหกรรมนี้ในไทยยังคงการเจริญเติบโตของมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.55 ในปี 2561 เนื่องจากราคาเหล็กกล้าในตลาดโลกอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้บริษัทต่างๆยังสามารถทนอยู่กับการแข่งขันของอุตสาหกรรมได้
- **เกษตรกรรม** - ในปี 2561 มูลค่าการส่งออกของไทยในอุตสาหกรรมนี้ลดลงร้อยละ 1.53 เนื่องจากการส่งออกประเภทยางได้รับผลกระทบโดยตรงจากอัตราภาษี หากไม่รวมการส่งออกประเภทยางแล้วมูลค่าการส่งออกของไทยในอุตสาหกรรมนี้จะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 9.81 เนื่องจากประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าเกษตรไปทดแทนสินค้าในประเทศสหรัฐฯ และจีน

อัตราแลกเปลี่ยน: สถานการณ์ที่โดนซ้ำเติม

ท่ามกลางความตึงเครียดจากข้อพิพาททางการค้าสกุลเงินเอเชียทั้งหมดได้มีการอ่อนค่าลง แต่เงินบาทอ่อนค่าได้น้อยกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค เนื่องจากประเทศไทยมีตัวเลขเกินดุลบัญชีเดินสะพัดและทุนสำรองเงินตราต่างประเทศที่อยู่ในระดับสูง ส่งผลให้การส่งออกของไทยมีแนวโน้มที่จะแข่งขันได้น้อยกว่าประเทศในภูมิภาค นอกจากนี้การลดค่าเงินหยวนจะดูดซับผลกระทบทางลบของอัตราภาษีของสหรัฐฯและทำให้สินค้าจีนเข้าสู่ตลาดโลกเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะตลาดอาเซียนซึ่งจะนำไปสู่การแข่งขันที่สูงขึ้นสำหรับผู้ผลิตในท้องถิ่น

ผลกระทบของสงครามการค้าต่ออุตสาหกรรมไมซ์

การใช้จ่ายน้อยลงในการเดินทางเชิงธุรกิจ

แม้ว่าในปี 2560 ประเทศจีนจะเป็นตลาดการเดินทางเพื่อธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วยค่าใช้จ่ายที่มากถึง 3.44 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ และคาดว่าจะเติบโตอีกในปี 2561 แต่จะเป็นความท้าทายสำหรับปี 2562 สงครามทางการค้าไม่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไมซ์แต่มีผลกระทบต่อความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจทำให้ความเชื่อมั่นติดลบและการอ่อนค่าของเงินหยวนทำให้ต้นทุนการเดินทางไปต่างประเทศสูงขึ้น ดังนั้นบริษัทในประเทศจีนจึงเริ่มลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อธุรกิจ ดังเช่น Alibaba Group Holding Ltd. ตัดค่าใช้จ่ายต่างๆในการเดินทางเพื่อธุรกิจ เช่น การจำกัดตัวเครื่องบินชั้นธุรกิจ การไม่จองตั๋วเครื่องบินแบบที่นั่งที่วางขาพิเศษ หรือการห้ามนั่งรถแท็กซี่คนเดียวระหว่างเดินทางจากรายงานโดย Bloomberg ในส่วนของประเทศไทยผู้มาเยือนในอุตสาหกรรมไมซ์มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2548 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มาเยือนในอุตสาหกรรมไมซ์ชาวจีนที่เพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 95.57 ตั้งแต่ปี 2548 ถึงปี 2561 ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 จากผู้มาเยือนในอุตสาหกรรมไมซ์ทั้งหมด อย่างไรก็ตามจำนวนการใช้จ่ายต่อหัวต่อการเดินทางของผู้มาเยือนในอุตสาหกรรมไมซ์ในปี 2561 ลดลงร้อยละ 9.81 จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ นอกจากนี้ในไตรมาสแรกของปี 2562 สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวได้รายงานถึงจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่ลดลงร้อยละ 1.72 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็นผลมาจากความตึงเครียดทางการค้าซึ่งเป็นหนึ่งในอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมนี้ ตัวเลขที่ลดลงสะท้อนถึงบรรยากาศเชิงลบต่อภาพรวมการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามตัวเลขนี้ถูกคาดว่าจะฟื้นตัวในช่วงครึ่งหลังของปี 2562

ในช่วงที่มีข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศสหรัฐฯและจีนนั้น นักท่องเที่ยวจีนได้เปลี่ยนจุดหมายปลายทางในการเดินทางจากสหรัฐฯไปสู่อเอเชีย ค่าเงินที่อ่อนตัวของสกุลเงินหยวนและความกังวลต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจทำให้แผนการเดินทางของนักท่องเที่ยวจีนถูกจำกัดในเอเชียเนื่องจากระยะทางในการเดินทางที่สั้นลง กล่าวโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) นอกจากนี้ประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางอันดับต้นๆของนักท่องเที่ยวจีนอาจจะได้รับประโยชน์จากความขัดแย้งนี้เนื่องจากอาจมีการห้ามนักท่องเที่ยวจีนเดินทางไปสหรัฐฯซึ่งจะเป็นโอกาสที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในประเทศไทยให้มากขึ้น และอาจส่งผลต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นของกิจกรรมในอุตสาหกรรมไมซ์อีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นตามการบรรยายในงานสัมมนา “US-CN: Trade War to Tech War Seminar” โดย Kasikorn Bank World Advisory ได้คาดการณ์ว่าสงครามการค้าจะเป็นเหตุการณ์โลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการย้ายฐานทางธุรกิจ ภาคการผลิตจากที่ต่างๆจะหลั่งไหลกันเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และรวมไปถึงประเทศไทยด้วย ส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่สูงขึ้นซึ่งบริษัทผู้ผลิตในท้องถิ่นอาจไม่มีความสามารถพอที่จะแข่งขันได้ อย่างไรก็ตามประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในอุตสาหกรรมบริการ เช่น จิตใจในการให้บริการของทรัพยากรบุคคล การขนส่งที่ครอบคลุมในห่วงโซ่อุปทาน และตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่เป็นศูนย์กลางและนำดึงดูด ดังนั้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมไมซ์ควรพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพของการบริการเพื่อคงความได้เปรียบสำหรับการแข่งขันในอนาคต

ผลกระทบต่อเนื่องสู่อุตสาหกรรมการจัดงานแสดงสินค้า

ผลพวงจากสงครามการค้าทำให้บริษัทหลายแห่งมีแผนที่จะหาตลาดใหม่เพื่อทดแทนรายได้ที่ลดลงในตลาดสหรัฐฯและจีน เหตุการณ์นี้อาจเป็นโอกาสสำหรับผู้จัดงานแสดงสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะว่าการจัดงานแสดงสินค้าเป็นหนึ่งในเวทีสำคัญสำหรับการส่งเสริมกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ตัวอย่างเช่นในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย งานแสดงสินค้าจะช่วยส่งเสริมยอดขายและสร้างโอกาสในการเจาะตลาดใหม่ๆ ทว่าหากสงครามการค้ายังคงยืดเยื้อ ความต้องการชิ้นส่วนยานยนต์จากประเทศไทยจะลดลงไปด้วย ทำให้กิจกรรมทางธุรกิจและการลงทุนในอนาคตของอุตสาหกรรมนี้ลดลง ผลที่ตามมาคือการลดลงของความต้องการงานแสดงสินค้าด้วยเช่นกัน แต่งานแสดงสินค้าในกลุ่มเกษตรกรรมไทยจะได้รับประโยชน์หากสงครามการค้ายืดเยื้อ เพราะว่ามีสินค้าในกลุ่มนี้ส่วนมากสามารถทดแทนได้ในทั้งสองตลาด ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมและเกิดความต้องการในการหาตลาดที่ใหญ่ขึ้น ซึ่งถือเป็นโอกาสสำหรับงานแสดงสินค้าที่จะเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการเติบโตของตลาดต่อไป